

## Bangha páter a pódiumon az előfizető-jelöltek gyűlésén

(A Délmagyarország munkatársától.) A nézőtér — az ipartestület nagyterme — zsúfolott volt. Bangha páternek, a katolikus világ szuggesztív erejű szónokának a híre megmozgatta a kíváncsi közönséget. A sajtóvállalat számára, amelynek szolgálatában áll az ékeesszavu jezsuita atya, jó reklámotlet volt. A közönséges előfizetési ügynökökre ráunt a közönség, de Bangha páter az más.

Pénteken délután a szegedi ipartestület nagytermében tartott beszédet. A katolicizmusról beszélt, a katolicizmus multjáról, jelenéről és jövőjéről. Színes, változatos mondatokkal bizonyította, hogy az egyház most új szituációba került, mert megváltozott a világ képe, az egyház és az állam viszonyával együtt. A francia forradalomig az egyház az államhatalom, a fejedelmek és császárok védelmét volt kénytelen igénybe venni és ez az oka annak, hogy a forradalmak azonosították a világi hatalommal az egyházat és ellene is felkeltek. XIII. Leó pápa, az utolsó félezerév legnagyobb pápája volt az, — mondotta azután —, aki felismerte a helyzetet és látta, hogy az egyházat nem a fejedelmek hatalmára, hanem a tömegek vallásos meggyőződésére kell felépíteni. XIII. Leó ismerte fel először a katolikus tömegek megszerzésének szükségességét és ő indította meg a katolikus akciót.

Ezután arról beszélt Bangha páter, hogy egymásután omlanak le a keresztényellenes bálványok. Összeomlott a szabadkőművesség, — mondotta —, a marxizmus, a liberálizmus és most haldeklük a kapitalizmus.

— Éljen! — kiáltotta valaki.

— Ne éljen, le vele! — intette le a közbeszólót egy másik közbeszóló, mire Bangha páter kijelentette, hogy a katolicizmus nem azonosította magát azzal a kapitalizmussal, amely háborúba sodorta a világot, amely előidézője volt a világválságnak. De megbukott a liberálizmus is.

— Ha valaki a liberálizmust helyesli — jelentette ki Bangha páter —, az helyesli Trianont is...

— De megbukik a nacionalizmusnak az a liberális formája is — folytatta —, amely most Németországban uralkodik. Ilyenfajta nacionalizmus volt az oka annak, hogy a magyarság elvesztette a nemzetiségek szimpátiáját... H a kollektív nemzeti önimádat bűn az oláhoknál és a csehekénél, akkor bűn nálunk is.

Ezután kijelentette, hogy mivel ledőltek a régi pogány bálványok, — a mai német rendszer nem lehet hosszú életű, gyorsan ki fogja élni magát —, a katolicizmus előtt tabula rasa áll. Soha olyan sánszai nem voltak a katolicizmusnak, mint ma.

Bangha páter ezután tért rá a sajtópropagandára. Nincs kifogása az ellen, ha a katolikusok nem katolikus lapot olvasnak, de olvassák, vegyék meg a katolikus lapot is.

Ezután átadta a szót a propagált lapok képviselőjének, aki mindent elkövetett, viccelt, mókázott, haragudott, agitált, fenyegetőzött és becsmérelte a konkurenciát, csak hogy előfizetőket akviráljon lapvállalata számára.

— Mindja meg mindenki, hogy mennyiért kapja az ördögök ujságjait, mi a lapunkat hajlandók vagyunk ugyanannyiért adni! — mondotta lelkesen Bangha páter délutánjának propagandafőnöke. Minden reális árért odaadjuk az ujságot... Csak tessék jelentkezni... Itt vannak az előfizetési blanketták... Tessék kitölteni... Tessék, csak tessék hölgyek és urak, lehet, folyvást lehet...

Közben elpanaszolta azt is, hogy egyes urakkal

valóságos fizikai harcot kell vívni, mert nem akarják elhagyni régi, megszokott lapjukat.

— Szeretnék legalább hatvan új előfizetőt hazavinni Szegedről... — mondotta az előfizetési főnök.

Már késő este volt, a közönség türelmetlenkedett. Mindenki megkönnyebbült, amikor végre dr. Vinkler Elemér megköszönve Bangha páternek az előadást, berekesztette az előfizetőjelöltek gyűlést.

## Hirek

— Dr. Löw Immanuel indítványa a Mars-téri piac fásítására. Dr. Löw Immanuel, mint a kertészeti bizottság tagja, indítványt nyújtott be dr. Pálffy József polgármesterhelyetteshez. Azt javasolja, hogy a Mars-téri piac úgynevezett járdaszigetein a piactér kövezése alkalmával ültessen fákat a város. Ezekre a fákra nemcsak szépségeti szempontból van szükség, hanem azért is, hogy a forró nyári és őszi napokon árnyékot adjanak. A polgármesterhelyettes Mihályffy László műszaki tanácsosnak adta ki az indítványt, a Mars-tér kövezési előadójának, hogy tárgyalja azt le Hammel Dezső főkeretessel és a kövezési ajánlatok tárgyalása alkalmával terjessze a szakszervezetek elé. A polgármesterhelyettes kijelentette, hogy az indítványt helyesli és mindenképpen azon lesz, hogy Löw Immanuel elgondolása megvalósuljon.

— A Lloyd-Társulat távirata Dési Gézához. Dési Géza országgyűlési képviselőnek, aki a képviselőház csüörtörői ülésén hosszabb beszédben mutatót rá a román kamarában elhangzott revízióellenes támadások vakmerő történelmi hamisítására, a Szegedi Lloyd-Társulat az alábbi szövegű sürgönyt küldte: „A Szegedi Lloyd-Társulat hálás elismerését fejezi ki, amiért képviselő ur oly erőiesen szállt sikra a román történelmi hamisítással szemben a magyar igazságért”.

— Interpelláció a rókusai nyitott csatornákról befedéséről. A múlt év júliusában Irítz Béla törvényhatósági bizottsági tag indítványt terjesztett a közgyűlés elé, hogy a Makkoserdő-soron, Nádas-uccán és a Csongrádi-sugaruton keresztülvezető nyitott árkokat fedett csatornává építtesse át a város. A közgyűlés az indítványt elfogadta, a nyitott csatornákról befedése azonban még a mai napig sem történt meg. A nyitott árkok további fenntartását közegészségügyi szempontból sem lehet tűrni, mert a szennyvíz megfertőzi a városrész levegőjét. Miután a júliusi közgyűlés határozatát a város még nem hajtotta végre, Irítz Béla törvényhatósági bizottsági tag a legközelebbi közgyűlés napirendjére interpellációt jegyzett be. Interpellációjában a polgármestert kérte, mi az oka annak, hogy a közegészségre veszélyes nyitott árkokat még nem fedette be a város. Az interpelláló a közgyűlési határozat értelmében a nyitott árkok haladéktalan befedését kéri.

— A Piarista Diákszövetség ifjúsági csoportja vasárnap a kegyesrendi gimnázium dísztermében délelőtt 11 órai kezdettel műsoros bemutatkozót rendez. Műsor a következő: 1. Megnyitó: dr. Révai József, 2. Amerika — Miből él ez a rengeteg ember? Előadja: dr. Weinmann István, zongorán kíséri dr. Mecsér József. 3. Móra Ferencről megemlékezik Ortutay Gyula. 4. Versek, irta és felolvassa dr. Mihályffy László. 5. ifj. Schill Fülöp: a) Szegedi parasztdal, b) Bourrée. Előadja a szerző. 6. Sik Sándor: Beethoven, szavalja Csefkő István. Az előadásra belépődíj nincs.

x Gyermeknek csak enyhe, ártalmatlan hasajtót szabad adni, hogy a rossz emésztés gyakorlati következményét megelőzzük. Ezért rendelnek az orvosok gyermeknek Darmol-t.

— Egy dorozsmai napszámos furfangos pénzcserelesei. Vidéki Márton kiskundorozsmai napszámost furfangos csaláson érték Kecskeméten. Vidéki tegnap estefelé beállított egyik kecskeméti trafikba, cigarettát vásárolt és 10 pengővel fizetett, kérve, hogy ezüstpénzt adjanak neki vissza. Közben egy régi kétkoronást vett elő és azt mondotta, hogy a váltásnál kapta ezt is. A dorozsmai napszámos mind erőteljesebben kezdte követelni a pénzdaráb kicserélését, amit a trafikos nem akart teljesíteni. A vita során rendőrt hívtak, aki a napszámost megmozgatta. A mozgatás során egy csomó régi ezüst egy- és kétkoronást találtak Vidékinél, akit a kecskeméti rendőrség őrizetbe vett. A nyomozás során megállapították, hogy a dorozsmai napszámos más városban is próbálkozott a pénzcserevel.

**„SIDOL”** fém-tisztító  
olcsó  
a használatban!  
**UJJAIT NEM MARJA!**

— Egészségtani előadás. A szegedi népművelési bizottság legközelebbi egészségügyi előadását szombaton délután pontosan 6 órai kezdettel dr. Tokay László egyetemi magántanár: „A szuggestióról” címen tartja dr. Széki Tibor egyetemi tanár első számú vegytani intézetének tantermében (Templom-tér). Az előadás díjtalan.

— Fényképészeti előadás. Dulovics tanár fotóművészeti előadását ma este 8 órakor a Szukováthy-téri földrajzi intézetben tartja.

### Rippl-Rónai

(Pesti jegyzet.)

Ötvenhárom Rippl-Rónai egy pesti kiállításán. Ötvenhárom kép és egy korszak ebben a két teremben, egy művész munkája és egy művész élete; a századvég Párisa és egy kultúra, egy fejlődés, egy művészet epilógusa. Egy korszak ebben az ötvenhárom vászonban — fekete felhők és harsogó impressziók —, egy progresszív magyarság nyugati embersége; Ady rimeiben, Bartók daljaiban, Kodály taktusaiban, Rippl-Rónai színeiben... Portrék és önarcképek, tájak és virágok, — milyen portrék ebben a korszakban! Ady perzselő szeméi, Kodály krisztusi vonalai, Bartók finom fehér haja, Rónai párisi sapkája... Egy korszak és egy kultúra hősi emlékei és fájó epilógusa ebben a két teremben.

Rippl-Rónai hagyatéka: ötvenhárom kép. Remekművek és állomások az árverésen. A párisi kezdet hírei: vásznak fekete tónusban valószínűtlen mélységekkel, lilás fátylakkal, szürke felegekkel. A fekete mezőben lehelletfinom árnyalatok, milyen sokféle fekete árnyalat... És a borongásban meleg mélységek, — verkliszó a „Körhintán”, és a „Francia mézszárszék” reggeli husillatai... Rippl-Rónai multja ez, a párisi századvég és egy művészeti ouverturje.

És a másik teremben: forradalmas színlékek, harsonák és trombiták, sárga hátterek, piros ruhák, kék padok. Milyen széles, milyen villámos impressziók! Napos mezők a barna kontúrvonalak között, erős-magy tengerek ecsetfoltokból és göbelinöltésekből. Egy korszak ezekben a harsogó mezőkben, egy művészet ezekben a színharmoniákban. Finom árnyalatok helyett lángoló mezők, — egy művész impressziói az impresszionizmus lángjaiban... És ebben az égő tengerben a Karcsunó vázával! Mme Leroy d'Etiolle, akit nem lehet elfelejteni ebben a fekete selyemben, olyan finom, olyan karcsú, olyan festői. A finoman hajló derék, a fehér ujjai, rajta egy halvány gyűrű kék kövével, sötét-bronz haja és fölötté a váza, — az egész egy selyem ezen a képen, egy halk álom, — Mme Leroy d'Etiolle: felejthetetlen.

És az álomban Rippl-Rónai önarcképe, az utolsó sapka, — Rembrandt-emlék pasztellben. Ahogy fátalos szemével Mme Leroy d'Etiolle-ra néz a távolban, az emlékre, ami elmúlt, erre a lángoló tengerre és arra a fekete fátyolra, — ahogy visszanéz egy korszakra, ami itt zsong fájdalmasan-szépen ötvenhárom kép között ebben a teremben. Egy korszak zenéje szól itt, a színlétek szonátája — és egy nagy kultúra bucsuzik. (v. gy.)

### Az idő

A Szegedi Meteorológiai Obszervatórium jelenti. Szegeden a hőmérő legmagasabb állása 16.6 C, a legalacsonyabb 5.7 C. A barometer adata nullfokra és tengerszintre redukálva reggel 753.3 mm, este 756.2 mm. A levegő páratartalma reggel 89 százalék, délnél 62 százalék. A szél iránya délkeleti, erőssége 2-4.

A Meteorológiai Intézet jelenti este 10 órakor. Időjárás: Délkelet-déli légáramlás, sok helyen, főleg délen esők. Éjjeli fagy nem lesz. A nappali hőmérséklet nem változik lényegesen.

A pénzügyigazgatósággal szemben építendő modern három emeletes palotában

**1. 2. 3. 4 és 5 szobás örök lakások előjegyezhetők ápr. 22-ig**

A lakások 30 évig adómentesek. Lekötéskor a vételárnak cca 25 százaléka lefizetendő, míg a fennmaradó összeg 20 év alatt törleszthető részletekben.

Részletes felvilágosítások és tervek:

|                         |                    |            |
|-------------------------|--------------------|------------|
| Erdélyi András irodája, | Osztórovsky u. 25. | Tel. 19-22 |
| Breuer Imre             | Polgár ucca 28.    | 27-83      |
| Dr. Vinkler Elemér      | Polgár 2.          | 27-96      |
| Dr. Szabó Béla          | Horthy M. u. 2.    | 27-50      |
| Mezővári Em ing.        | Horthy M. u. 2.    | 26-72      |